

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda J. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą B. w P. kwotę 2 029,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 maja 2014 roku do dnia zapłaty, oraz kwotę 719,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, iż samochód marki V. (...) o nr rej. (...), należący do J. K. uległ uszkodzeniu w wyniku kolizji drogowej. Sprawca szkody był ubezpieczony z tytułu odpowiedzialności cywilnej w pozwanym (...) S.A w S.. W okresie od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 25 kwietnia 2014 roku poszkodowany wynajmował od powoda samochód zastępczy marki F. (...) o nr rej. (...), przy stawce czynszu za dobę najmu w wysokości 150,00 zł netto, 184,50 zł brutto. Na podstawie umowy cesji z dnia 1 kwietnia 2014 roku poszkodowany przejął na powoda prawo do odszkodowania przysługujące mu od pozwanego (...) S.A. za wynajem pojazdu zastępczego, który to wynajem był konsekwencją szkody z dnia 31 marca 2014 roku. Pozwany w dniu 7 kwietnia 2014 roku dokonał oględzin pojazdu i sporządził kalkulację kosztów naprawy pojazdu, ustalając koszt jego naprawy na kwotę 2.408,96 zł. O wysokości przyznanego odszkodowania pozwany poinformował poszkodowanego w dniu 16 kwietnia 2014 roku. Ostatecznie przyznana kwotę przejął na rachunek powoda w dniu 17 kwietnia 2014 roku. Czas wynajmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego trwał 25 dni, od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 25 kwietnia 2014 roku. Z tego tytułu powód w dniu 30 kwietnia 2014 roku wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 4.612,50 zł brutto (3.750,00 zł netto), przy przyjęciu ceny za dzień wynajmu w kwocie 150,00 zł. Decyzją z dnia 26 maja 2014 roku pozwany uznał zasadność najmu trwającego przez okres 14 dni i przyznał poszkodowanemu odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w kwocie 2.583,00 zł brutto. Pismem z dnia 12 czerwca 2014 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 4,612,50 zł za wynajem pojazdu zastępczego przez okres 25 dni wraz z ustawowymi odsetkami. Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o powołane dowody, zgodne twierdzenia stron.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest zasadne. Odwołał się do treści art.

822 k.c., i art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. oraz przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2003.124.1152). Wskazał przy tym, iż pozwany uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za powstałą szkodę, wypłacając tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego część należnego odszkodowania z OC sprawcy w kwocie 2.583,00 zł, stanowiące równowartość czynszu najmu za okres 14 dni, przy dobowej stawce czynszu w wysokości 150,00 zł netto, 184,50 zł brutto. W ocenie Sądu Rejonowego żądanie odszkodowania za poniesioną przez poszkodowaną szkodę, w związku z koniecznością wynajęcia pojazdu zastępczego w okresie od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 25 kwietnia 2015 roku (25 dni) zasługuje na uwzględnienie w całości. Sąd Rejonowy stwierdził, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala uznać, iż konieczność wynajmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego pozostaje w zwykłym, typowym związku ze zdarzeniem, które wywołało szkodę. Wskazał, iż pojazd zastępczy jest niezbędny w sytuacji oddania uszkodzonego pojazdu do naprawy, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Albowiem dopiero wypłata odszkodowania w dniu 17 kwietnia 2014 roku umożliwiła poszkodowanemu podjęcie decyzji o naprawie pojazdu zdecydował wtedy o naprawie uszkodzonego samochodu, która umożliwiła zwrot wynajętego pojazdu w dniu 25 kwietnia 2014 roku. O odsetkach od zasadzonej kwoty Sąd Rejonowy orzekł w oparciu w przepisie art. 817 k.c. i art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz.1152 z późn. zm.). O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

Sąd Rejonowy zważył, iż okres najmu pojazdu zastępczego od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 25 kwietnia 2014 roku był uzasadniony. Pojazd został wynajęty przez poszkodowanego następnego dnia po zgłoszeniu szkody, tj. dnia 1 kwietnia 2014 roku. Pozwany w dniu 7 kwietnia 2014 roku dokonał oględzin pojazdu. O wysokości przyznanego odszkodowania pozwany poinformował poszkodowanego w dniu 16 kwietnia 2014 roku. Wypłata odszkodowania w

dniu 17 kwietnia 2014 roku umożliwiła poszkodowanemu podjęcie decyzji o naprawie pojazdu zdecydował wtedy o naprawie uszkodzonego samochodu, która umożliwiła zwrot wynajętego pojazdu w dniu 25 kwietnia 2014 roku. Istotnym jest, że poszkodowany nie musiał dysponować środkami pieniężnymi umożliwiającymi rozpoczęcie naprawy, a odszkodowanie od pozwanego otrzymał w dniu 17 kwietnia 2014 roku., czyli po upływie przeszło dwóch tygodni od dnia zgłoszenia szkody. W ocenie Sądu, zasadny zatem jest okres najmu wynoszący 25 dni, przy stawce za dobę 184.50 zł brutto tj. w kwocie 4.612,50 zł brutto. Z powyższych względów Sąd Rejonowy uznał powództwo zasadne w całości.

Od powyższego orzeczenia apelację wniósł pozwany zaskarżając powyższy wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił istotne naruszenie przepisów postępowania, mogące mieć wpływ na wynik sprawy, tj. w szczególności: art. 233 k.p.c. przez dowolną ocenę materiału dowodowego i uznanie, że każdy okres zwłoki jaki miał miejsce podczas likwidacji szkody był zawiniony przez pozwanego; art. 328 § 2 k.p.c. przez brak rzeczowego i przekonującego wyjaśnienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlatego Sąd I Instancji uznał dlatego powód w niniejszej sprawie był uprawniony do wstrzymania się z rozpoczęciem naprawy do momentu otrzymania kwoty bezspornej odszkodowania; oraz naruszenie przepisów prawa materialnego tj. w szczególności: art. 6 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że powód wykazał okoliczności uzasadniające wstrzymanie się z rozpoczęciem procesu naprawy do dnia otrzymania od pozwanego kwoty bezspornej; art. 361 § 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie, i uznanie, że najem pojazdu zastępczego przez okres 25 dni stanowi normalne następstwo szkody z dnia 31 marca 2014 roku, a wobec czego pozwany jest zobowiązany do refundacji powstałych w ten sposób kosztów; art. 354 § 2 k.c. przez jego niezastosowanie i nieuwzględnienia przez Sąd I Instancji zwłoki poszkodowanego w podjęciu decyzji o rozpoczęciu naprawy; art. 822 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uwzględnienie powództwa, mimo że odpowiedzialność pozwanego z tytułu szkody powoda obejmującej koszt najmu pojazdu zastępczego w okresie naprawy własnego nie rozciąga się na cały czas jej trwania - tj. na okres powyżej dni 14 dni. W konsekwencji czego pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zmianę zawartego w punkcie 2 wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego i orzeczenie w tym przedmiocie zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, iż powód nic wykazał zasadności swojego roszczenia, a Sąd I Instancji błędnie w tym przypadku stosując art. 6 k.c., uznał skutki prawne wywodzące się z nieudowodnionych okoliczności. Podkreślił, iż twierdzenie powoda zawarte w pozwie o wstrzymaniu się poszkodowanego z rozpoczęciem zlecenia naprawy przez sporny okres 11 dni z powodu braku możliwości poniesienia powstałych w ten sposób kosztów, nie zostało poparte jakimkolwiek dowodem, pomimo kwestionowania tych okoliczności przez pozwanego. Tym samym zdaniem apelującego Sąd Rejonowy błędnie uznał powyższą okoliczność za udowodnioną, dopuszczając się dowolnej oceny pozostałych bezspornych okoliczności niniejszej sprawy.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od pozwanego na jego rzecz.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej była zasadna, co musiało skutkować zmianą wyroku Sądu I instancji przez oddalenie powództwa.

Rację ma bowiem skarżący, iż Sąd I instancji naruszyła zasadę swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 k.p.c., zgodnie z którą Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Powołany przepis stanowi wyraz obowiązującej w procedurze cywilnej zasady swobodnej oceny dowodów. Ocena wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych środków dowodowych stanowi podstawowe zadanie sądu orzekającego, przy czym powinna być ona dokonana w sposób konkretny, w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał dowodowy. W niektórych przypadkach ustawodawca "narzuca" określoną moc dowodową danego środka

(np. art. 11, 246, 247 k.p.c.). Przyjmuje się, że moc dowodowa oznacza siłę przekonania o istnieniu lub nieistnieniu weryfikowanego w postępowaniu dowodowym faktu, uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych. Z kolei wiarygodność danego dowodu wynika z jego indywidualnych cech i obiektywnych okoliczności, za względu na które zasługuje on w ocenie sądu na wiarę lub nie (zob. J. Klich-Rump, Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia sądowego w procesie cywilnym, Warszawa 1977, s. 132 i n.). Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna. Z tych względów przyjmuje się, że jej granice wyznaczane są przez kryteria: logiczne, ustawowe i ideologiczne (zob. wyr. SN z 12.2.2004 r., II UK 236/03, Legalis). Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków poprawnych logicznie. Czynniki ustawowy ogranicza sąd w możliwości dokonania oceny jedynie tych dowodów, które zostały prawidłowo przeprowadzone, według reguł określonych przez ustawodawcę, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (post. SN z 11.7.2002 r., IV CKN 1218/00, Legalis; wyr. SN z 9.3.2005 r., III CK 271/04, Legalis). Oznacza to, że przy ocenie mocy i wiarygodności dowodów sąd bierze pod rozwagę nie tylko "materiał dowodowy", ale także wyjaśnienia informacyjne stron, oświadczenia, zarzuty przez nie zgłaszane, zachowanie się stron podczas procesu przejawiające się np. w odmowie lub utrudnieniach w przeprowadzeniu dowodów, itp. (wyr. SN z 24.3.1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, Nr 10, poz. 382). Sąd II instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu I instancji bez konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenie (wyr. SN z 4.10.2007 r., V CSK 221/07, Legalis). Uprawnienie to w przypadku dowodów z zeznań świadków czy też z przesłuchania stron jest uzasadnione w szczególności wówczas, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu I instancji jest oczywiście błędna. Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd I instancji, nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd II instancji odmiennego stanowiska, o ile tylko ocena ta nie wykroczyła poza granice określone w komentowanym przepisie (wyr. SN z 21.10.2005 r., III CK 73/05, Legalis).

W kontekście przedstawionych rozważań, Sąd Okręgowy uznał za błędne ustalenie przez Sąd I instancji, że poszkodowany wstrzymał się z naprawą pojazdu do dnia wypłaty odszkodowania. Albowiem jak słusznie podkreślił apelujący, ustalenia takie muszą być uznane za pozbawione logiki, z uwagi na fakt, że strona powodowa żadnymi dowodowymi w sprawie nie wykazała okoliczności naprawy pojazdu przez poszkodowanego czy powoda. Tym samym nielogicznym i nieuprawnionym, zdaje się rozciągnięcie odpowiedzialności pozwanego za szkody wypadku o dalsze 11 dni. A to z uwagi na fakt, iż powód nie wykazał okoliczność naprawy. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodowego, wyrażonym w art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. wobec kwestionowania okoliczności naprawy przez pozwanego w toku całego procesu, to powód winien udowodnić powyższe okoliczności. Natomiast powód wbrew błędnej ocenie przeprowadzonej przez Sąd I instancji, obowiązkowi temu nie sprostał. Mało tego, o powód nawet nie uprawdopodobnił tej okoliczności za pomocą dowodów pośrednich. Przy czym wskazać trzeba, iż okoliczności takich nie można wysnuć tylko z faktu, iż samochód stał w warsztacie podczas oględzin dokonywanych przez ubezpieczyciela. Zwłaszcza, że kodeks postępowania cywilnego oferuje stronom szereg środków dowodowych, którymi powód mógł się posłużyć, aby udowodnić okoliczności naprawy wobec jej kwestionowania przez pozwanego, z czego powód jednak nie skorzystał. Tym samym, skoro powód nie wykazał okoliczności naprawy, a mimo to Sąd Rejonowy traktuje tę okoliczność za udowodnioną czy przyznaną, trzeba stwierdzić, iż dokonana przez Sąd I instancji ocena materiału dowodowego sprawy jest błędna. Zwłaszcza, że a swobodna ocena dowodów w sprawie przeprowadzona na podstawie art. 233 k.p.c. nie może być dowolna. A obowiązkiem Sądu jest wyprowadzenie z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków poprawnych logicznie, czego Sąd Rejonowy nie uczynił. Powyższe błędny w ocenie materiału dowodowego sprawy doprowadziły Sąd Rejonowy do naruszenia przepisów prawa materialnego tj. przepisów art. 361 k.c. i art. 822 k.c. Błędnie bowiem przyjęto, iż wynajęcie pojazdu w spornym okresie było zasadne, a powstały w ten sposób koszt jest objęty obowiązkiem refundacyjnym, jaki ciążył na pozwanym. Takie stanowisko jest oczywiście błędne, stanowiąc uchybienia proceduralne, które miały wpływ na wynik postępowania, co spowodowało błędną interpretację przepisów prawa materialnego, prowadząc do uznania szkody w zakresie szerszym niż właściwy. Albowiem przy prawidłowym przeanalizowaniu dowodów dostarczonych przez strony nie można uznać, jak uczynił to Sąd I instancji, że najem pojazdu zastępczego przez sporny okres 11 dni, był kosztem celowym oraz ekonomicznie uzasadnionym.

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności niniejszej sprawy wskazują w sposób wyraźny, iż prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego powinna prowadzić do wniosku, że 11 dniowy okres zwłoki w podjęciu decyzji o naprawie nie był jakkolwiek uzasadniony a zatem nie powinien on zostać objęty obowiązkiem odszkodowawczym pozwanego. Powyższe musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości jako że dotyczyło wyłącznie okresu 11 dni najmu pojazdu zastępczego, którego potrzeby powód nie wykazał.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie i powództwo oddalił. Jednocześnie też stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu zasądził od strony przegrywającej proces w I instancji –powoda na rzecz pozwanego koszty procesu w postaci wynagrodzenia fachowego pełnomocnika z wyboru, liczone od wartości przedmiotu sporu według stawek minimalnych -600 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 k. p. c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. zasądzając od strony przegrywającej – powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego w postaci wynagrodzenia fachowego pełnomocnika z wyboru, liczone od wartości przedmiotu sporu według stawek minimalnych -300 zł oraz 102 zł tytułem opłaty od apelacji poniesione przez pozwanego.